

Jan Sobczak, Norbert Kasperek

Kronika Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych za rok 2001

Echa Przeszłości 3, 265-274

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRONIKA NAUKOWA

KRONIKA INSTYTUTU HISTORII I STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH ZA ROK 2001

W styczniu na kwerendzie naukowej w Grecji (Ateny, Mykeny, Tiryns i Iraklion) przebywał, korzystając ze stypendiów fundacji zagranicznych, prof. dr hab. Sergiej Szarypkin.

8-9 stycznia przebywał w Instytucie zespół wizytacyjny Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej w składzie dr hab. Wojciech Wrzosek, prof. UAM (przewodniczący), prof. Henryk Wąsowicz, prof. Wiesław Kaczanowicz, akredytujący jakość kształcenia na kierunku historia. W toku tej wizyty odbyło się spotkanie zespołu z dyrekcją Instytutu (prof. zw. dr hab. Sławomir Kalembka, prof. dr hab. Jan Sobczak i dr Andrzej Szmyt), z pracownikami Instytutu i przedstawicielstwem studentów, a następnie z zespołem przygotowującym wniosek akredytacyjny (prof. dr hab. Bohdan Ryszewski, prof. dr hab. Jan Sobczak, dr Zbigniew Anculewicz i dr Andrzej Szmyt), a następnie z I z-cą rektora UWM dr. hab. Józefem Górniewiczem, prof. UWM i z dziekanem Wydziału Humanistycznego prof. dr hab. Andrzejem Staniszewskim oraz z kolegium Rektorskim UWM na czele z JM prof. dr. hab. Ryszardem J. Góreckim – rektorem UWM. Zespół wystąpił do UKA z wnioskiem pozytywnym akredytacji na 5 lat.

Jak co roku w styczniu grupa pracowników Instytutu (dr Sławomir Augustowicz, dr Witold Gieszczyński, dr Norbert Kasperek, mgr Anna Kołodziejczyk, mgr Krzysztof Łożyński, dr hab. Bohdan Łukaszewicz, prof. UWM) uczestniczyła w pracach jury Okręgowej Olimpiady Historycznej.

26 stycznia w Ośrodku Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie (dalej OBN) odbył się z udziałem pracowników Instytutu odczyt

prof. dr. hab. Gennadija Krietykina z Państwowego Uniwersytetu Kaliningradzkiego (PUK) na temat pracy i zainteresowań badawczych tamtejszego środowiska historycznego¹. Całość wizyty zorganizował dr Norbert Kasperek – prezes Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Olsztynie (dalej PTH). Po odczycie nastąpiło spotkanie gościa z dyrekcją Instytutu (prof. dr hab. Sławomir Kalembka, prof. dr hab. Jan Sobczak oraz dr Norbert Kasperek), na którym omówiono możliwości nawiązania współpracy Instytutu z Wydziałem Historycznym PUK.

21 lutego JM Rektor UWM prof. dr hab. Ryszard J. Górecki przyjął dyrektora Instytutu prof. zw. dr. hab. Sławomira Kalembkę i z-cę dyrektora ds. naukowych prof. dr. hab. Jana Sobczaka, zapoznając się z informacją o perspektywach rozwojowych Instytutu, a zwłaszcza o problemach związanych z uruchamianiem w roku akademickim 2001/2002 nowego kierunku studiów „stosunki międzynarodowe”.

26 lutego dla studentów kierunku historia zorganizowano odczyty historyków angielskich z Uniwersytetu Londyńskiego – dr. Roberta Frosta *Wojny północne 1558 – 1721* i dr. Kariny Friedrich *Prusy Królewskie a Rzeczpospolita w latach 1569 – 1772* oraz historyka niemieckiego prof. dr. Völkera Riedla z Uniwersytetu w Jenie nt. *Achilles najlepszy wśród Greków – Achilles bestia. Recepcja literatury antycznej w kulturze niemieckiej w XVIII i XX wieku*.

27 lutego w sali im. Tomaszewskiego w Kortowie odbył się odbiór uczelnianych grantów badawczych, m. in. dr. Norberta Kasparka i mgr Izabelli Lewandowskiej. W pracach Komisji uczestniczyli m. in. dr hab. Tadeusz Filipkowski, prof. UWM i prof. dr hab. Stanisław Gajewski.

6 marca: II seminarium naukowe Instytutu prowadzone przez z-cę dyrektora ds. naukowych prof. dr. hab. Jana Sobczaka z referatem prof. Sławomira Kalembki *Raz jeszcze o Gromadzie Grudzią Łudu Polskiego* oraz informacjami ks. dr. Kazimierza Łataka i mgr Ireny Makarczyk o postępie ich prac nad rozprawami habilitacyjną i doktorską. Prof. Sobczak poinformował też o realizacji planu badawczego Instytutu w ub. roku 2000.

13 marca prof. dr hab. Jan Sobczak i dr Norbert Kasperek prowadzili w Toruniu rozmowy na Wydziale Historycznym UMK w sprawie przygotowań organizacyjno-wydawniczych związanych z jubileuszem 65-lecia dyrektora Instytutu, prof. Sławomira Kalembki. Omówiono w szczególności kwestie edycyjne oddanej do druku książki pamiątkowej pt. *W kraju i na wychodźstwie*.

22 marca w OBN odbyła się prowadzona przez prof. dr. hab. Stanisława Achremczyka promocja książki dr Urszuli Kalembki nt. *Publicyści Wielkiej*

---

¹ Tekst wystąpienia wydrukowano w „Komunikatach Mazursko-Warmińskich”, 2001, nr 2, s. 299-305.

Emigracji o rządach zaborców na ziemiach Rzeczypospolitej 1832-1862 (Olsztyn 2000). W dyskusji głos zabrali m. in. prof. prof. Sławomir Kalembka, Jan Sobczak i dr Zbigniew Anculewicz.

2-3 kwietnia w konferencji „Multimedia w edukacji historycznej i społecznej”, zorganizowanej w Bydgoszczy, udział wzięli z referatami mgr Jerzy Socki (*Nauczanie na odległość – wybrane zagadnienie*) i mgr Izabela Lewandowska (*Możliwość wykorzystania multimedialnej encyklopedii powszechnej PWN w nauczaniu historii regionalnej na Warmii i Mazurach*).

3 kwietnia podczas wyborczego zebrania Oddziału PTH do Zarządu wybrano z naszego Instytutu prof. dr. hab. Jana Sobczaka, dr. Sławomira Augustewicza, mgr. Andrzeja Korytkę i dr. Jana Gancewskiego. Do Komisji Rewizyjnej wszedł dr Witold Gieszczyński.

3 kwietnia na Zamku Olsztyńskim miała miejsce promocja książki prof. dr. hab. Stanisława Achremczyka *Warmia* z udziałem autora.

6 kwietnia prof. Jan Sobczak uczestniczył w uroczystym spotkaniu naukowym w Instytucie Historii PAN w Warszawie, zorganizowanym z okazji jubileuszu pracy prof. Eugeniusza Duraczyńskiego.

20 kwietnia odbyło się sympozjum zespołów ekspertów UKA w Poznaniu z udziałem prof. dr. hab. Jana Sobczaka.

23 kwietnia w Elblągu na sesji „Kulturotwórcze dziedzictwo świętego Wojciecha z perspektywy Elbląga” z referatami wystąpili dr Janusz Hochleitner (*Misja św. Wojciecha. Próba usystematyzowania przyczyn i uwarunkowań*) i dr Norbert Kasperek (*Miejsce śmierci św. Wojciecha w XIX-wiecznej dyskusji historycznej*).

24 kwietnia Katedra Historii Starożytnej i Kultury Antycznej naszego Instytutu zorganizowała cieszące się dużą frekwencją spotkanie, przeznaczone dla młodzieży szkół średnich, a poświęcone cywilizacjom starożytnym. W spotkaniu prof. Sergiusz Szarypkin mówił nt. *Santoryn – Atlantyda Platona*, dr Ryszard Sajkowski *Religie wczesnego cesarstwa rzymskiego*, dr Mirosław J. Hoffmann *Prusowie. Dzieje i kultura ludu bałtyjskiego*.

26 kwietnia Instytut wraz z OBN w Olsztynie i Kołem PTH w Mrągowie zorganizował (dr Jan Gancewski) w tymże Mrągowie konferencję popularnonaukową nt. „200 rocznica śmierci biskupa warmińskiego Ignacego Krasickiego”. Z referatami wystąpili m. in. prof. dr hab. Stanisław Achremczyk (*Ignacy Krasicki w kręgu polityki*), mgr Izabela Lewandowska (*Ignacy Krasicki i jego epoka w świadomości uczniów Warmii i Mazur*).

W maju grupa pracowników Instytutu (dr Sławomir Augustewicz, dr Janusz Hochleitner, dr Witold Gieszczyński, dr Norbert Kasperek, dr Urszula Kalembka, dr Jan Gancewski, dr Andrzej Szmyt, dr Wiesław B. Łach) uczestniczyła w pracach komisji maturalnych na tzw. „maturach łączonych”.

8 maja: III seminarium naukowe Instytutu prowadzone przez z-cę dyrektora ds. naukowych prof. dr. hab. Jana Sobczaka z referatem naukowym prof. dr. hab. Sergieja Szarypkina *Wyspa Santoryn i jej znaczenie dla badań nad kulturą egejską* i informacjami dr. Janusza Hochleitnera oraz mgr. Krzysztofa Łożyńskiego i mgr. Andrzeja Korytki na temat stanu zaawansowania ich prac habilitacyjnych i doktorskich.

15 maja: z udziałem grupy pracowników Instytutu i studentów historii promocja książki prof. Andrzeja Chwalby *Historia Polski* z udziałem autora. Promocji przewodniczył prof. dr hab. Sławomir Kalembka, głos zabierali m. in. prof. dr hab. Jan Sobczak, dr hab. Stanisław Łaniec, prof. UWM, dr Zbigniew Anculewicz i mgr Cezary Nałęcz.

16 maja w Sali Kopernikańskiej Zamku Olsztyńskiego odbyła się konferencja naukowa poświęcona biskupowi Ignacemu Krasickiemu z udziałem grupy pracowników naukowych Instytutu i referatem m. in. prof. dr. hab. Stanisława Achremczyka.

17-20 maja na konferencji w Giżycku dr Mirosław Hoffmann wygłosił referat nt. *Struktury społeczne i gospodarka Prusów w VII-XIII wieku*.

18-20 maja w sesji nt. „Informacja zasobem optymalizującym podejmowanie decyzji w praktyce polskich przedsiębiorstw” z referatem (*Nieformalna informacja. Przyczynek o elbląskich napisach na murach z połowy lat dziewiętnastych XX wieku*) wystąpił dr Janusz Hochleitner.

W dniu 24 maja dla studentów kierunku historia został zorganizowany wykład Konstantina Troszczenki z Państwowego Uniwersytetu Kaliningradzkiego nt. *Stan wojenny w Polsce w świetle radzieckich dokumentów archiwalnych Biura Politycznego KC KPZR*.

28-30 maja w Kijowie prof. Henryk Stroński przewodniczył obradom konferencji nt. *Polacy w Kijowie* i wygłosił referat *Życie religijne Polaków w Kijowie w XX wieku*.

29 maja dr Janusz Hochleitner brał udział w sesji w Instytucie Historii Uniwersytetu Gdańskiego („W kręgu badań profesora Waława Odyńca”) z referatem *Życie religijne w pierwszej połowie XVII wieku w dominium warmińskim*.

W dniach 29-31 maja na zaproszenie Wydziału Nauk Historycznych Państwowego Uniwersytetu Kaliningradzkiego przebywała tam w celu nawiązania kontaktów delegacja Instytutu w składzie: prof. dr hab. Sławomir Kalembka, prof. zwyczaj. – dyrektor Instytutu, prof. dr hab. Jan Sobczak – z-ca dyrektora ds. naukowych i dr Norbert Kasperek, adiunkt Instytutu. Na zebraniu Rady Naukowej Wydziału prof. dr hab. Jan Sobczak omówił polskie badania dotyczące Rosji. W toku rozmów z dziekanem Wydziału, doc. dr. W. I. Galcowem, omówiono kierunki przyszłej współpracy, w tym w szczególności kwestię

udziału historyków kaliningradzkich w konferencji naukowej Katedry Historii Europy Wschodniej, planowanej na listopad 2001 r. Uzgodniono, iż w czasie rewizyty delegacji Wydziału w Olsztynie zostanie podpisana umowa o współpracy między naszym Instytutem Historii a Wydziałem Historycznym Uniwersytetu Kaliningradzkiego. Dokonano też wymiany niektórych publikacji naukowych obu stron.

3 czerwca w Elblągu podczas Dni Kultury Chrześcijańskiej referat nt. *Błogosławiona Dorota z Mątów* wygłosił dr Janusz Hochleitner.

7 czerwca odbyło się spotkanie koleżeńskie grupy profesorów i doktorów Instytutu poświęcone jubileuszowi 65-lecia urodzin dyrektora Instytutu prof. zw. dr. hab. Sławomira Kalembki. Okolicznościowe przemówienia wygłosili prof. dr hab. Jan Sobczak i Jubilat, wspomnieniami ze wspólnych z Jubilatem studiów uniwersyteckich w Toruniu podzielił się prof. zw. dr hab. Bohdan Ryszewski.

12 czerwca pod przewodnictwem prof. dr. hab. Jana Sobczaka przed Wydziałową Komisją obron prac doktorskich z zakresu historii odbyła się pierwsza z tego zakresu w UWM obrona publiczna rozprawy doktorskiej mgr. Mariana Sykotowskiego (promotor dr hab. Andrzej Misiuk, prof. UWM). W charakterze recenzenta wystąpił m. in. prof. zw. dr hab. Stanisław Gajewski. W dyskusji głos zabierali m. in. prof. zw. dr hab. Sławomir Kalembka, dr hab. Tadeusz Filipkowski, prof. UWM i prof. zw. dr hab. Bohdan Ryszewski.

17 czerwca w OBN odbyła się z udziałem autora promocja książki prof. dr. hab. Jana Sobczaka *O Rosji nieco inaczej. Studia z dziejów politycznych Rosji XVIII-XX wieku*. Omówienia książki dokonał prof. Bazyli Białokozowicz.

20 czerwca w Iławie w czasie konferencji naukowej poświęconej polsko-rosyjskim kontaktom kulturalnym, zorganizowanej przez Instytut Słowiańszczyzny Wschodniej UWM, odbyła się promocja ww. książki prof. Jana Sobczaka z zagajeniem prof. Bazylego Białokozowicza.

21 czerwca odbyła się promocja książki dr. Mirosława Hoffmanna *Kultura i osadnictwo południowo-wschodniej strefy nadbałtyckiej w I tysiącleciu p.n.e.* (Olsztyn 2000).

Od 30 czerwca do 25 lipca ks. dr Kazimierz Łatak przebywał na sympozjum naukowym w Rzymie (z referatem nt. aktualności reguły św. Augustyna i charyzmatu życia kanonicznego) oraz dokonywał kwerendy w archiwum watykańskim (Archivio Segreto Vaticano) i w archiwum generalnym zakonu kanoników regularnych (Archivio Generale San Pietro in Vincoli).

W czerwcu i lipcu odbyły się egzaminy wstępne. Na kierunek historia o jedno miejsce ubiegało się 3 chętnych, na stosunki międzynarodowe – prawie dziewięciu. W tym ostatnim przypadku był to najlepszy „wynik” na naszej Uczelni.

10 lipca uchwałą senatu UWM Instytut Historii został przekształcony w Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych.

28-31 sierpnia dr Krzysztof Narojczyk wziął udział w międzynarodowej prestiżowej konferencji *New methodologies for the new millennium. XV th International Conference of the Association for History and Computing* w Poznaniu i wygłosił dwa referaty „The Sound Toll Records database and the Baltic trade in the 16th-18th c.” i „The Sound Toll database on CD-ROM”2).

13-15 września 2001 roku odbyła się w Zielonej Górze konferencja „nauczanie blokowe i zintegrowanie przedmiotów humanistycznych w zreformowanej szkole”, gdzie z referatem *Bloki ćwiczeniowe-powtórzeniowe w podręcznikach historii dla gimnazjów jako środek inicjowania wielostronnej aktywności ucznia* wystąpiła dr Maria Bieniek.

17-18 września w ramach VI Ogólnopolskiego Forum Historyków Wojskowości w Piotrkowie Trybunalskim dr Wiesław Bolesław Łach wygłosił referat pt. *Zabytki architektury obronnej XIX i XX wieku w północno-wschodniej Polsce i stan ich zachowania*.

18 września Rada Naukowa Instytutu pod przewodnictwem dyrektora prof. zw. dr. hab. Sławomira Kalembki z udziałem dziekana Wydziału Humanistycznego UWM, prof. zw. dr. hab. Andrzeja Staniszewskiego, w związku z rezygnacją prof. S. Kalembki z funkcji dyrektora Instytutu w głosowaniu tajnym rekomendowała na tę funkcję prof. dr. hab. Jana Sobczaka.

21-23 września dr Marek Radoch przedstawił na konferencji w Pelplinie nt. „Kulturotwórcza rola cystersów na Kociewiu” referat *Najazdy na opactwo pelplińskie i jego posiadłości w czasie wojny trzynastoletniej w świetle korespondencji krzyżackiej*.

20-23 września w ramach IV Ogólnopolskiego Zjazdu Pedagogicznego w Olsztynie referat pt. *Historia regionalna w nauczaniu szkolnym na Warmii i Mazurach w drugiej połowie XX wieku* wygłosiła mgr Izabela Lewandowska.

25 września w wyborach uzupełniających do Senatu spośród samodzielnych pracowników naukowych senatorem z ramienia Wydziału Humanistycznego został prof. dr hab. Jan Sobczak. Tego samego dnia na posiedzeniu Wydziałowej Komisji obron prac doktorskich z zakresu historii przyjęto rezygnację prof. Jana Sobczaka z funkcji przewodniczącego tej komisji, powierzając ją na wniosek ustępującego przewodniczącego prof. dr. hab. Józefowi Śliwińskiemu.

28-29 września 2001 r. dr Zbigniew Anculewicz brał udział w VI Międzynarodowym Sympozjum Biografistyki Polonijnej w belgijskiej Kwaterze Naczelnego Dowództwa Połączonych Sił Zbrojnych NATO w Europie (w Mons) pod Brukselą, wygłaszając tam referat nt. *Stan i potrzeby badań nad problematyką*

udziału Polaków i osób polskiego pochodzenia w siłach zbrojnych oraz w formacjach porządkowych państw obcych w polskiej historiografii.

1 października na inauguracji nowego roku akademickiego w UWM odznaczenia państwowe wręczono m. in. także pracownikom Instytutu.

2 października na inauguracji wydziałowej wręczono nagrody rektorskie grupie pracowników Instytutu.

3 października miała miejsce inauguracja nowego roku akademickiego dla studentów kierunku *stosunki międzynarodowe*, na której informację o Instytucie wygłosił prof. dr hab. Jan Sobczak i kierunku *historia*, gdzie z podobną informacją wystąpił dr Andrzej Szmyt.

4 października na cyklicznej konferencji „Życie codzienne na dawnych ziemiach pruskich. [Edycja] VI: Świadczenia przeszłości” z referatami wystąpili prof. Stanisław Achremczyk, dr hab. Bohdan Łukaszewicz, dr Norbert Kasparek i mgr Izabela Lewandowska.

13 października – nową edycję Studium Podyplomowego „Historia” zainaugurowały wystąpienia prof. prof. Jana Sobczaka i Bohdana Ryszewskiego oraz dr. Krzysztofa Narojczyka.

19-20 października na sesji w Lidzbarku Warmińskim „Dziedzictwo kulturowe i jego wpływ na edukację regionalną” mgr Izabela Lewandowska wygłosiła referat *Czym jest edukacja regionalna*.

19-20 października 2001 r. Instytut wraz z Muzeum Historycznym w Ostródzie zorganizował konferencję naukową nt. „Religia i polityka w świecie antycznym”, na której referaty wygłosili m. in. prof. Sergiej Szarypkin, dr Grzegorz Kotłowski, dr Ryszard Sajkowski oraz doktorant mgr Miron Wolny. Z-ca dyrektora Instytutu, dr Andrzej Szmyt, wygłosił przemówienie powitalne w imieniu Instytutu, odczytując stosowne pismo dyrektora Instytutu, prof. dr. hab. Jana Sobczaka.

19 października dr Janusz Hochleitner uczestniczył z referatem (*Życie religijne miast warmińskich w XVII–XIX stuleciu*) na sesji w Płocku nt. „Małe miasta Pomorza w XVII – XX wieku”.

22 października w sali Senatu UWM JM Rektor, prof. zw. dr hab. Ryszard J. Górecki, wręczył prof. Janowi Sobczakowi nominację na funkcję dyrektora Instytutu.

22 października na międzynarodowej sesji w Chocimiu referat *Znaczenie militarne bitwy chocimskiej w 1621 roku* przedstawił dr Wiesław Bolesław Łach.

23 października mgr Andrzej Korytko na z zaproszenie Towarzystwa Miłośników Ziemi Sztumskiej wygłosił referat nt. *Udział angielskiej delegacji w rokowaniach polsko-szwedzkich w Sztumskiej Wsi w 1635 r.* Szerzej o tym pisał „Dziennik Bałtycki” (2001 25 X i 2 XI).

30 października odbyło się IV seminarium naukowe Instytutu, prowadzone przez dyrektora, prof. Jana Sobczaka, z referatem naukowym dr. hab. Marka K. Kamińskiego, prof. UWM nt. *Konflikt polsko-czeski* i informacjami dr. Sławomira Augusiewicza i mgr Izabeli Lewandowskiej na temat stanu zaawansowania ich rozpraw habilitacyjnej i doktorskiej oraz dr. Jana Gancewskiego o „Mrągowskich Studiach Humanistycznych”.

1 listopada uchwałą senatu UWM do struktury organizacyjnej Instytutu włączony został Zakład Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, kierowany przez dr. hab. Bohdana Łukaszevicza, prof. UWM.

6 listopada w sali klubowej Polsko-Niemieckiego Centrum Młodzieży w Olsztynie dr Zoja Jaroszewicz-Pieresławcew z Zakładu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej wygłosiła odczyt nt. *Tradycje i wierzenia starowierców*.

9-10 listopada dr Jan Gancewski brał udział w Międzynarodowej Konferencji w Berlinie poświęconej edycji źródeł w ramach działalności Deutsche-Polnischen Gesprächskreis zur Quellenedition. Został on jednocześnie członkiem tej grupy naukowej.

10 listopada w Instytucie z udziałem prof. zw. dr. hab. Bohdana Ryszewskiego i dr. Krzysztofa Narojczyka odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów ukończenia Studium Podyplomowego „Historia” (dla 23 osób).

12 listopada w Poznaniu na posiedzeniu UKA, przedstawicielem Wydziału Humanistycznego, prof. zw. dr. hab. Stanisławowi Gajewskiemu i prof. dr. hab. Janowi Sobczakowi przewodniczący KRUP, prof. zw. dr. hab. Stefan Jurga, wręczył dyplom atestacji jakości kształcenia na kierunku *historia*.

13 listopada dr Mirosław Hoffmann uczestniczył w konferencji w Lublinie, a dzień później w Warszawie w Warsztatach Bałtyjskich, organizowanych przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego.

14 listopada odbył się odczyt w OBN prof. Andrzeja Wałkowskiego nt. *Biblioteka klasztorna jako miejsce pracy średniowiecznego uczonego*. Całość pobytu zorganizował prof. Bohdan Ryszewski.

15-16 listopada w Mrągowie odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa nt. „Europa a Rosja (opinie, konflikty, współpraca)”, zorganizowana przez Katedrę Historii Europy Wschodniej Instytutu, z udziałem historyków, politologów i filozofów z dziewięciu uniwersytetów: w Olsztynie, Warszawie, Poznaniu, Toruniu, Gdańsku, Łodzi, Krakowie i Rzeszowie oraz Kaliningradzie. Konferencja, prowadzona przez prof. Jana Sobczaka, zgromadziła takie znaczące w nauce polskiej postacie, jak profesorowie Władysław Andrzej Serczyk, Paweł Piotr Wieczorkiewicz, Antoni Czubiński, Zbigniew Opacki, Zbigniew Karpus i inni oraz b. premier i znany publicysta dr Mieczysław F. Rakowski. Na konferencji tej spośród pracowników Instytutu wygłosili referaty prof. prof. Jan Sobczak i Henryk Stroński, dr dr Zbigniew Anculewicz

i Roman Jurkowski. W charakterze gości w konferencji uczestniczyli m. in. prorektor UWM prof. dr hab. Stanisław Achremczyk, dziekan Wydziału Humanistycznego UWM prof. dr hab. Andrzej Staniszewski i dziekan Wydziału Historycznego Państwowego Uniwersytetu Kaliningradzkiego doc. dr Walery Galcow. Odczytano list powitalny wojewody warmińsko-mazurskiego Leszka Szatkowskiego. Z inicjatywy naszego Instytutu odbyła się w toku konferencji nieformalna narada przedstawicieli katedr i zakładów Historii Rosji i Europy Wschodniej z całego kraju, na której omówiono formy koordynacji badań i dalszej współpracy. Materiały konferencji zostaną opublikowane w 2002 r.

16-18 listopada trzysobowa delegacja profesorów i docentów Wydziału Historycznego Uniwersytetu Kaliningradzkiego na czele z dziekanem tego Wydziału, doc. dr. W. I. Galcowem wzięła udział w ogólnopolskiej konferencji naukowej w Mrągowie, zorganizowanej przez Katedrę Historii Europy Wschodniej Instytutu nt. „Europa a Rosja (opinie, współpraca, konflikty)”. Dziekan Galcow był jednym z przewodniczących obrad na tej konferencji, zaś doc. A. A. Kuzniecowa i prof. G. W. Krietynin wygłosili referaty.

22 listopada w OBN odbyła się ogólnokrajowa sesja naukowa nt. „Przyszłość humanistyki olsztyńskiej”, na której prof. prof. Bohdan Ryszewski i Jan Sobczak z Instytutu wygłosili referaty, które będą opublikowane w „Komunikatach Mazursko-Warmińskich”.

23 listopada w Toruniu odbyła się uroczystość wręczenia wydanej przy współudziale Instytutu książki jubileuszowej Profesorowi Sławomirowi Kalembce. W uroczystości wzięła udział grupa pracowników Instytutu, a prof. Jan Sobczak wystąpił m. in. z okolicznościowym przemówieniem.

23 listopada na sesji w Elbągu zorganizowanej z okazji 400-lecia Biblioteki Elbląskiej referat nt. *Życie kulturalne Elbląga na przełomie XVI i XVII stulecia* wygłosił dr Janusz Hochleitner.

4 grudnia Rada Naukowa Instytutu, na której na wniosek dyrektora Instytutu, prof. Jana Sobczaka, w głosowaniu tajnym rekomendowano na stanowiska z-ców dyrektora dr. hab. Bohdana Łukaszewicza, prof. UWM i dr. Norberta Kasparka, wyrażając podziękowania dr. Andrzejowi Szmytowi za dotychczasowe pełnienie funkcji z-cy dyrektora ds. administracyjnych. Po zakończeniu posiedzenia RN odbyło się zebranie informacyjne dla wszystkich pracowników Instytutu.

6-7 grudnia dr Mirosław Hoffman uczestniczył w konferencji w Białymstoku z referatami dotyczącymi swoich badań wykopalisk cmentarzysk kurhanowych w Głamsławkach i Surajnach.

9 grudnia na konferencji w Słupsku poświęconej militarnym dziejom Pomorza Zachodniego dr Wiesław Bolesław Łach przedstawił referat dotyczący Reichswehry.

11 grudnia w Domu Polskim w Olsztynie odbyła się promocja książki dr. Norberta Kasparka pt. *Powstańczy epilog. Żołnierze listopadowi w dniach klęski i internowania 1831 – 1832*, zorganizowana przez Instytut wspólnie z Oddziałem Olsztyńskim PTH. Promocję prowadził dyrektor Instytutu prof. dr hab. Jan Sobczak, zaś książkę omawiali dr Tomasz Strzeżek i autor. W dyskusji zabrał też głos dr Zbigniew Anculewicz.

13 grudnia na okolicznościowej sesji, poświęconej rocznicy stanu wojennego, referat nt. *Strajki studenckie w olsztyńskich uczelniach ART i WSP* wygłosił dr Witold Gieszczyński. Całość prowadził prof. Stanisław Achremczyk.

Jan Sobczak, Norbert Kasperek

EUROPA A ROSJA (OPINIE, KONFLIKTY, WSPÓŁPRACA) MRĄGOWO, 15-16 LISTOPADA 2001 ROKU

W dniach 15-16 listopada 2001 r. odbyła się w Mrągowie ogólnopolska konferencja „Europa a Rosja (opinie, konflikty, współpraca)”, zorganizowana przez Katedrę Historii Europy Wschodniej Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, przy walnej pomocy Mrągowskiego Koła Polskiego Towarzystwa Historycznego, kierowanego przez dr. Jana Gancewskiego. Miejscem obrad był urokliwy pensjonat „Mazuria”, położony nad pięknym jeziorem Czoz.

Pomysłodawcą i głównym organizatorem tegoż spotkania polskich uczonych, zajmujących się szeroko pojmowaną problematyką Europy Wschodniej, był kierownik Katedry Historii Europy Wschodniej a zarazem dyrektor Instytutu Historii Europy Wschodniej UWM w Olsztynie, prof. dr hab. Jan Sobczak.

Na dwa dni obrad zaplanowano aż 23 referaty. Prelegenci z uwagi na ograniczenia czasowe przedstawiali tylko streszczenia bądź same tezy wystąpień. Pełne teksty wszystkich wystąpień poszczególnych uczonych zostaną opublikowane w 2002 r. w Wydawnictwie UWM. Referenci reprezentowali najbardziej prestiżowe ośrodki naukowe, zajmujące się Rosją i jej miejscem w świecie i Europie, zarówno w przeszłości, jak i w dobie współczesnej (Gdańsk, Kraków, Łódź, Poznań, Olsztyn, Rzeszów, Toruń, Warszawa). Ponadto zaproszono rosyjskich historyków, reprezentujących Uniwersytet w Kaliningradzie: prof. dr. Gennadija Krietinina i doc. dr. Aleksieja Kuzniecowa oraz dziekana Wydziału Historycznego – doc. dr. Walerego Galcowa. Program sesji